

Η σφαγή στα Βορίζια και τριάντα βεντέτες που συγκλόνισαν την Ελλάδα!

Media: STAR PRESS

Page: 14

Published at: 24-04-2024

Author: Surface: 977.84 cm² Circulation: 2510

Subjects:

★ Το νέο βιβλίο του Πάνου Σόμπολου

Η σφαγή στα Βορίζια και τριάντα βεντέτες που συγκλόνισαν την Ελλάδα!

Ο «πατέρας» του αστυνομικού ρεπορτάζ, ο άνθρωπος που έχει καλύψει αμέτρητες ιστορίες εγκλημάτων, τα οποία έχει, επίσης, συμπεριλάβει σε μια σειρά από βιβλία, τιμημένος δύο φορές από τον θεσμό των βραβείων δημοσιογραφίας του ιδρύματος Μπότση αλλά και με το βραβείο της ένωσης Ευρωπαϊών δημοσιογράφων, ο Πάνος Σόμπολος, επανέρχεται με νέο βιβλίο για τις βεντέτες που συντάραξαν την Ελλάδα - και όχι μόνο - το οποίο κυκλοφορεί αυτές τις μέρες.

Στην έρευνά του, που ενέπνευσε το σχετικό βιβλίο, εστιάζει στα εκδικητικού τύπου εγκλήματα και τις διαφορετικές εκδοχές τους με ετερόκλητα κίνητρα - προσωπικά, πολιτικά ή εντελώς ασήμαντα - που αποκαλύπτουν τους αφηρούς νόμους και τα ήθη της βεντέτας που επικράτησαν σε συγκεκριμένες περιοχές της Ελλάδας.

Στο βιβλίο καταγράφονται, μεταξύ άλλων, σοβαρά εγκλήματα που σήμερα φαντάζονται σχεδόν εξωφρενικά, όπως αυτά που συνέβησαν στις αιθουσές δικαστηρίων: χαρακτηριστική είναι η περίπτωση ενός ολόκληρου πλήθους στην Κρήτη που κατέσφαξε μια οικογένεια, τη μητέρα και τα τέσσερα παιδιά, μέσα στην αίθουσα δικαστηρίου γιατί τους θεωρούσαν δωσίλογους κατά τη διάρκεια της Κατοχής, αλλά και μια άλλη υπόθεση φονικού μέσα σε δικαστική αίθουσα, εκτός, όμως, Ελλάδας, όταν μια Γερμανίδα επίσης δολοφόνησε τον βιαστή και στραγγαλιστή της επτάχρονης κορούλας της.

Ο φονιάς ντύθηκε παπάς

Μεταξύ των περιπτώσεων που περιλαμβάνονται στο βιβλίο ξεχωρίζουν αυτή του φονικού για κτήματα αλλά και για τα κόμματα, μια άλλη επειδή τους έδωσαν έναν τράγο και δεν τους τον επέστρεψαν ποτέ, ένα χρονικό εγκλημάτων που κράτησε μισό αιώνα! Μια άλλη βεντέτα ξεκίνησε από τον θάνατο ενός δεκαπεντάχρονου κοριτσιού και οδήγησε στον αφανισμό ολόκληρων οικογενειών, ενώ άλλη έφτασε να κάνει τον φονιά να ντυθεί παπάς προκειμένου να σκοτώσει τα αδέρφια που είχαν φονεύσει τον γιο του στη λακαναγορά της Θεσσαλονίκης.

Τρομερές ιστορίες, βγαλμένες από το μακρινό παρελθόν αλλά και πιο πρόσφατες δείχνουν ότι η Κρήτη δεν εγκαταλείπει το φονικό αυτό «έθιμο», στο οποίο εγγράφον-

ται διάφορες προεκτάσεις του, όπως η ύπαρξη του σασμού, δηλαδή των συμφυλιώσεων μεταξύ των οικογενειών, συνήθως ύστερα από την παρέμβαση διμεσολαβητών. Από τις πιο συγκλονιστικές ιστορίες είναι, πάντως, αυτή με την οποία ξεκινάει το βιβλίο, το χρονικό της σφαγής στα Βορίζια με έξι νεκρούς και δεκατέσσερις ραιματίες μέσα σε δύο ώρες!

Τα Βορίζια ή Βορίζα είναι ένα χωριό στους πρόποδες του Ψηλορείτη με σχεδόν πεντακόσιους κατοίκους σήμερα, οι οποίοι ασχολούνται με τις γεωργικές δουλειές και κυρίως με την ελαιουργία. Σε αυτό το χωριό, όπως μας πληροφορεί ο Πάνος Σόμπολος στο βιβλίο, «στη δεκαετία του 1950 συνέβη μια φοβερή τραγωδία που είχε ως αποτέλεσμα να βρουν τραγικό θάνατο έξι κάτοικοι και να τραυματιστούν άλλοι δεκατέσσερις συγχωριανοί τους, οι περισσότεροι από τους οποίους ακρωτηριάστηκαν κι έμειναν ανάπηροι και ταλαιπωρούνταν σε όλη τη ζωή τους!». Σε αυτή τη βεντέτα, που η αιματηρή δράση της ολοκληρώθηκε σε μόλις δύο ώρες «οι δράστες χρησιμοποίησαν όλων των ειδών τα όπλα, όπως μαχαίρια, πιστόλια, αλλά και μια χειροβομβίδα, που διαμέλισε κάποια από τα θύματα. Ήταν μάλιστα βεντέτα για ασήμαντη αφορμή! Αιτία: Μια δασική παράβαση κοπής δέντρων...». Όλα ξεκίνησαν από τη γιορτή του Αγίου Φανουρίου στις 27 Αυγούστου και το πανηγύρι της περιοχής. Ήταν το έτος 1955 που ξεκίνησε η πρώτη σφαγή, όταν ο δασοφύλακας της περιοχής Γιάννης Φρ., 38 χρονών, που καθόταν έξω από ένα καφενείο, δέχθηκε επίθεση από τον 31χρονο Μανουσό Β. Όλοι λένε ότι το έγκλημα με απαγωγές μαχαίριές ήταν προσεχδιασμένο και αυτό υποστήριζε και το σχετικό παραρημπτικό εισαγγελικό βούλευμα, το οποίο παρα-

θέτει αυτοίς ο συγγραφέας.

Γλαφυρή είναι η περιγραφή του Πάνου Σόμπολου: «Μετά το άγριο φονικό, οι πανηγυριότητες αναστατώθηκαν και ακολούθησε πανδαιμόνιο από φωνές, ουρλιαχτά, αλλά και πυροβολισμοί που ρίχνονταν προς διάφορες κατευθύνσεις... Στη γειτονιά, κοντά στο καφενείο Παπ., βρισκόταν και το σπίτι του ιερέα του χωριού. Την ώρα εκείνη ήταν μέσα, μαζί με άλλα άτομα, και ο 18αχρονος Μανουός Β., γιος του προέδρου της κοινότητας Βορίζων».

Η χειροβομβίδα

«Το παιδί βγήκε και αυτό στο μαλακόνι να δει τι συνέβη», γράφει χαρακτηριστικά ο Πάνος Σόμπολος. «Ενώ παρακολουθούσε διάφορες κινήσεις συγχωριανών του, ξαφνικά δέχθηκε μια σφαίρα στην κοιλακή χώρα με αποτέλεσμα να βρει λίγο αργότερα τον θάνατο. Το παιδί, σύμφωνα με τα στοιχεία που προέκυψαν από την αστυνομική και τη δικαστική έρευνα που ακολούθησαν, δεν χτυπήθηκε τυχαία, από αδέσποτη σφαίρα, αλλά επρόκειτο για βεντέτα. Συγκεκριμένα, ο 18αχρονος ήταν πρώτος ξάδερφος και είχε το ίδιο ονοματεπώνυμο με τον δράστη Μανουό Β., ο οποίος λίγη ώρα πριν είχε κατασφάξει τον δασοφύλακα της περιοχής και είχε εξαφανιστεί.

Σύμφωνα με την κρητική βεντέτα - αυτό το βάρβαρο έθιμο - και τους κώδικές της, συγγενής του θύματος οφείλει να σκοτώσει τον δράστη και αν δεν μπορεί για κάποιο λόγο να σκοτώσει τον δράστη, τότε σκοτώνει άλλο, στενό συγγενικό του πρόσωπο. Αυτό το συγγενικό πρόσωπο έλαχε να είναι ο άτυχος 18αχρονος Μανουός Β. Από τα πρώτα στοιχεία είχε προκύψει τότε ότι τρεις Βορίζιοι, μετά τον θάνατο του δασοφύλακα τράβηξαν τα πιστόλια τους και άρχισαν να

πυροβολούν και να ρίχνουν στον αέρα, αλλά και στο ψαχνό. Ήταν ο γιος του αδερφού του δασοφύλακα, ο ανιψιός της συζύγου του δασοφύλακα κι ένας ακόμη συγγενής του πρώτου θύματος.

Τελικά συνελήφθη και παραπέμφθηκε στο Κακουργιοδικείο ώστε να δικαστεί ο Ζαχαρίας Χ., 28 χρονών, κτηνοτρόφος, πρωτανιψιός της συζύγου του δασοφύλακα. Ακολούθησε και τρίτο φονικό όταν λίγη ώρα αργότερα βρέθηκε δολοφονημένος ένας ακόμα Βορίζιος, ο Μιχάλης Λ., από πυροβολό όπλο». Παρότι δεν υπήρχαν αυτόπτες μάρτυρες, όλα έδειχναν ότι επρόκειτο για χαρακτηριστική βεντέτα και παραπέμφθηκε σε δίκη ο Γιάννης Β., 54 χρονών, κτηνοτρόφος, συγγενής του δράστη του πρώτου φονικού. Τα φονικά συνεχίστηκαν με τον πιο εξωφρενικό τρόπο, με τη χρήση χειροβομβίδας από την οποία σκοτώθηκαν τρεις και τραυματίστηκαν δεκατέσσερις.

Η λεπτομέρεια είναι ότι ο Θεοκάρης, που είχε τη χειροβομβίδα στην τσέπη του, για να φτάσει στο σπίτι του νεκρού δασοφύλακα και να την εκσφενδονίσει δεν πήγε από τον κανονικό δρόμο παρά ανέβηκε στη στέγη ενός γειτονικού σπιτιού κι έφτασε στην αυλή του σπιτιού του δασοφύλακα όπου την απασφάλισε και την πέταξε στο εσωτερικό, όπου βρίσκονταν η σορός και οι συγγενείς του δασοφύλακα. Όταν τον συνέλαβαν, την πρώτη Σεπτεμβρίου 1955, δεν προέβλεψε καμία αντίσταση, παρότι ήταν οπλισμένος λέγοντας απλώς: «Και φοβόσαστε, ρε, να με πιάσετε τη νύχτα και περιμένατε να ξεμερώσει!».

Τα αίτια

Σύμφωνα με την εισήγηση του εισαγγελέα, τα αίτια φαίνονταν ότι είχαν να φέρουν με το ότι ο δασοφύλακας Ιωάννης Φρ. είχε συλλάβει τον Μανουό Β. γιατί έκβηε παράνομα ξύλα και οι δράστες τον είχε εξυβρίσει. Η υπόθεση δεν οφείλεται στην Κρήτη - ακριβώς υπό τον φόβο πολύνεκρης βεντέτας - αλλά στην Αθήνα.

Ο Πάνος Σόμπολος αναφέρει ότι στο εδώλιο κάθισαν συνολικά έξι άτομα που κατηγορούνταν ως φυσικοί ή ηθικοί αυτουργία για έξι δολοφονίες και δεκατέσσερις απόπειρες ανθρωποκτονίας. Η δίκη, που άρχισε στις 15 Ιουνίου του 1956, κράτησε δεκατρείς ημέρες και η απόφαση έκρινε ένοχο τον Μανουό Β., καταδικάζοντας τον σε κάθειρξη είκοσι ετών και σε χρηματική ποινή δύο χιλιάδων δραχμών, ενώ ο Ζαχαρίας Χ. καταδικάστηκε σε κάθειρξη δέκα ετών για τον φόνο του 18άχρονου στο μαλακόνι του σπιτιού του ιερέα και ο Θεοκάρης Λ. σε κάθειρξη είκοσι πέντε ετών και καταβολή δεκαπέντε χιλιάδων δραχμών ως αποζημίωση για ψυχική οδύνη για τη ρίψη της χειροβομβίδας που σκότωσε τρεις και τραυματίσε δεκατέσσερις συγχωριανούς του. Επίσης, καταδικάστηκε σε φυλάκιση δύο μηνών ο Στέφανος Κ. για κατοχή πυροβόλου όπλου και χειροβομβίδας.